MŪSŲ PASTOGĖ

AUSTRALIAN-LITHUANIAN WEEKLY—"OUR HAVEN" AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SAVAITRAŠTIS

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a news paper.

PRENUMERATA
Ištisiems metams—£ 3.0.0.
Pusei metų—£ 1.10.0
Vienam mėnesiui—5 šil.
Atskiras nr. — 1/3.
N. Zelandijoje ir Anglijoje kaina ta pati. Kituose kraštuose - 6 dol. metams.

SKELBIMAI
Skelbimų kaina vienai teksto eilutei arba jos vietai—1/6. 1 colis per vieną skiltį—10/-
Nuolatiniams skelbimams teikiama nuolaida.
Už skelbimų turinį neatsakoma.

PRENUMERATA ADRESUOJAMA:
Box 4558, G.P.O.
Sydney, N.S.W.

Redaktorius: Jurgis Kalakauskas
Redakcija: Lot 47 Mazarin St., Herne Bay, N.S.W.

LEIDŽIA: AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA.

No. 1 (299). Septintieji metai.
SYDNĖJUS, 1955 m. sausio 12 d.

ALB TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

ALB Krašto Tarybos IV-sis suvažiavimas, pradėtas pereitų metų gruodžio 29 d. Melbourne, truko tris dienas. Dalyvavo 48 atstovai.

Suvažiavimą pasveikinęs ALB Melbourno Apylinkės Valdybos pirm. Ad. Vingis jį atidaryti pakvietė ALB Krašto Valdybos pirm. Vyt. Simniškį, kuris padėkojęs atstovams už gausų dalyvavimą, kvietė visus deramu rimtumu ir atsakingumu svarstyti pateiktus darbotvarkėje klausimus. Krašto Valdybos pirmininkui pasiūlius, suvažiavimo prezidiuman buvo išrinkti Ant. Mikaila. E. Slonskis ir I. Taunys. Pirmininkavo Mikaila.

Mandatų komisija sudaryta iš J. Kuncaičio, Ign. Aleknos ir Vl. Bosikio.

Sveikinimų ir rezoliucijų komisijon buvo išrinkti Jakutis, Krausas ir Ilgūnas, o statuto pakeitimo komisijon — Kalvaitis, J. Valys ir Lukošiūnas.

Darbo sekretorijatan pakviesti: Jadvyga Liutkutė, Vik. Baltutis ir Iz. Geštartas.

ALB Krašto Tarybos suvažiavimą sveikino: Lietuvių Teisininkų Draugija Australijoje, Australijos lietuvių katalikų veikėjų suvažiavimas, Sambūris Šviesa Regionalinė Valdyba, Krašto Garbės Teismo pirmininkas, Melbourno Centrinės mokyklos vedėjas, mokytojai ir Tėvų Komitetas, Lietuvių Teatras — Studija Adelaidėje, Melbourno Lietuvių Skautų Tuntas, Juozas Gučius, Lietuvių Kultūros Fondo Australijos Apygardos Valdyba, LSS Australijos Rajono Vadas, "Australijos Lietuvis" MLBD Centro Valdyba Australijoje, buv. ALB Kr. V-bos pirm. J. Vaičaitis, Naujosios Zelandijos Lietuvių Bendruomenės pirm. Liutikas ir Melbourno Lietuvių Teatro Mėgėjų Grupė.

ALB Krašto Valdybos pateiktiji darbotvarkė, esant pasiūlymui išimti "Melbourno nesutarimų" klausimą, buvo balsuojama ir 36 balsų persvara priimta be pakeitimų.

Krašto Valdybos pranešimą padarė pirm. Vyt. Simniškis. S. Grina pateikė ALB Krašto Valdybos, "Mūsų Pastogės" ir Tautos Fondo pinigines apyskaitas.

J. Kalvaitis perskaitė Krašto Garbės Teismo pirmininko pranešimą.

Krašto Kontrolės komisijos aktus perskaitė Pov. Alekna. Kontrolės Komisija, konstatavusi pavyzdingą atskaitomybės vedimą, prašė pinigines apyskaitas tvirtinti.

Suvažiavimas, pasisakęs dėl pranešimų, Krašto Valdybos veiklos ir pinigines apyskaitas patvirtino. Krašto Valdybai pareikšta padėka už atliktą darbą.

Nutarta ALB Krašto valdybos būstinę palikti Sydnėjuje, Krašto Garbės Teismą Adelaidėje. Kitas Krašto Tarybos suvažiavimas (1956 metais) nutarta sušaukti ten, kur bus lietuviški namai, o tokių nesant — Sydnėjuje.

NAUJA ALB KRAŠTO VALDYBA

Renkant ALB Krašto valdybą paduota 45 kortelės. Pagal balsų daugumą išrinkti: Simas Grina, Vytautas Simniškis, Vytautas Doniela, Leonardas Karvelis, Mykolas Petronis, Vytautas Skrinska, Pranas Nagys. Kandidatai: St. Pačėsa, E. Slonskis ir S. Kovalskis.

KRAŠTO KONTROLĖS KOMISIJA: Pov. Alekna, Vyt. Deikus ir Alf. Jakubėnas. Kandidatai: Pov. Protas ir Jonas Kizlaitis.

KRAŠTO GARBĖS TEISMAS: St. Čibiras, Jonas Kalvaitis, dr. Edvardas Jansonas, Juozas Binkevičius, Vladas Požela.

ATSTOVAI Į PASAULIO LIETUVIŲ SEIMĄ: Jonas Kalvaitis, Antanas Mikaila, Jurgis Kalakauskas, Vladas Jakutis, Jonas Meliūnas.

Suvažiavimas padarė eilę nutarimų, nustatė ALB Krašto Valdybai darbo gaires ir rimtai, darbingoje nuotaikoje svarstė esminius bendruomenės klausimus. Objektyviai vertinant, IV-tasis Tarybos suvažiavimas buvo kūrybingiausias iš visų iki šiol buvusių ir šitai leidžia tikėti, kad lietuviškoji bendruomenė Australijoje tvirtai žengia konsolidacijos ir darnaus darbo keliu. Prie suvažiavimo pasisekimo daug prisidėjo prezidiumo pirmininkas, savo taktu ir nuosaikiu grieztumu sugebėjęs užgniaužti aistrų prasiveržimus.

Platesnis suvažiavimo aprašymas kitame numeryje.

J. Kl.

Pas Melbourno skautus stovykloje

ALB Krašto Tarybos atstovai antrąją suvažiavimo dieną (gruodžio 30 d.), baigus posėdį, ALB Melbourno Apylinkės Valdybos buvo pakviesti aplankyti Melbourno lietuvių skautų stovyklą Morningtone.

Apylinkės Valdybos užsakytas autobusas prie suvažiavimo posėdžių salės sustojo 5 val. vak., o po dviejų valandų kelionės gražiais pajūrio plentais ir miškų keliais buvo pasiekta Morningtono stovykla. Krašto Tarybos atstovai Melbourno skautams nuvežė lauktuvių du maišus oguolių, kuriuos įteikė stovyklos ūkio viršininkui skilt. Kuzmickiui.

Krašto Tarybos atstovams sugužėjus pro stovyklos vartus, ant kurių didžiulėmis reidėmis, padarytomis iš vytelių, buvo užrašyta Lietuva, Krašto Tarybos prezidiumo pirmininką A. Mikailą su raportu pasitiko stovyklos vadovas pskt. Alg. Karpavičius, kartu pakviesdamas svečius apžiūrėti stovyklą.

Rūpestingo tuntininko Makulio, stovyklos vadovo ir kitų vyresniųjų skautų lydimi, svečiai apžiūrėjo palapines, sandėlius bei kitus įrengimus. Po keliolikos minučių stovyklautojus trimitas pakvietė vakarienės. Buvo gražu žiūrėti, kada apie 60 berniukų ir mergaičių, gyvenančių pajūrio miške, po žaidimų ir darbo stovyklą įruošiant (trečia dieną stovyklauti tebuvo pradėję) sutūpę ant vejos, dideliais kakavos puodukais ir storais sumuštiniais rankose, malšino alkį.

Po pusvalandžio mielosios sesės jau vaišino tokiais pat sumuštiniais ir kakava visus svečius. Ir negalėčiau pasakyti, kad esu buvęs kada nors Australijoje šauneesnėje puotoje, kur būčiau sutikęs tiek daug jaunų lietuviškų veidų, tiek gerų šypsenų.

Stovyklos viduryje plevėsuoja mūsų trispalvė ir šio krašto vėliavos. Trimitas. Vėliavos nuleidimo iškilmės. Jūrų skautas Jurgis Mikalojūnas skaito dienos raportą, Išgirstu tik, jog dar 3 skautai tą dieną stovyklon atvykę. Himnas. Vėliavos slenka žemyn. Marija Marija nubanguoja svetimais miškais. Himno ir giesmės klausosi iš netolimos sodybos išėjęs būrelis žmonių. Suvažiavimo prezidiumo pirmininkas trumpa kalba pasveikina stovyklaujančius skautus, primindamas tolimąją tėvynę ir jaunimo pareigas savam kraštui.

Už keliolikos žingsnių suliepsnoja laužas. Pskt. Alg. Karpavičius vadovauja programai. Dainos skautiškos ir kitokios , lietuvių dažnomis progomis dainuojamos, skamba pajūrio šile. Jūrų skautai gabiai suvaidina valties sudužimą ir jūrų skauto patekimą "negyvenamon salon". Viskas baigiasi laimingai ir net romantiškai, kada "negyvenamoje saloje" pasirodo esama "laukinukių".

Krašto Tarybos atstovas, sydnėjiškis brolis Vyt. Deikus, pakviečiamas "atrišti savo išmonių krepšelį". Jis tęsia stovyklos vadovo pradėtąją dainų pynę ir paskui iššaukia "Napoleono dvasią", kuri sumaniai atsakinėdama į painius klausimus, liečiančius stovyklos gyvenimą ir Krašto Tarybos suvažiavimą, stovyklautojams ir svečiams sukėlė gardaus juoko.

Giliai nakties tamsai nusileidus ant palapinių, miško ir laužui pradėjus blėsti, visi — stovyklos gyventojai ir svečiai-susikibę rankomis, padainavę tradicinę stovyklinę atsisveikinimo dainą, skirstėsi poilsio.

Melbourno lietuvių skautų stovykla įrengta Mr. Dowd ūkio žemėje. Tai jau antri metai šis nuoširdus lietuvių skautų bičiulis leidžia čia mūsų skautams stovyklauti ir dar pats visokeriopai stovyklą remia. Šiemet jis stovyklai jau suspėjo atsiųsti porą kumpių ir pažadėjo transporto priemones. Geri santykiai su Mr. Dowd užmegsti dėka Morningtono savaitgalio mokyklos vedėjo mok. Bakaičio, kuris yra Mr. Dowd įmonių vedėjas Morningtone.

Al-nis.

Ministerio B.K. Balučio 75 m. amžiaus sukaktis.

Mūsų žymiam diplomatui ir visuomenininkui, Lietuvos atstovui Londone, ministeriui B.K. Balučiui gruodžio mėn. 29 d. sukako 75 metai amžiaus ir 50 metų visuomeninės veiklos. Londono ir kitų kolonijų lietuviai šia garbingą sukaktį pagerbė spec. minėjimais. Ypač plačiai sukaktis paminėta Amerikoje, kur B.K. Balutis gyvendamas po I-jo Pasaulinio karo yra aktyviai dalyvavęs Amerikos lietuvių visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje.

ALB Krašto Tarybos suvažiavimas Melbourne garbingam Jubiliatui pasiuntė sveikinimą Australijos lietuvių vardu.

Ministerio Balučio sveikinimas

B.K. Balutis, Lietuvos įgaliotas ministeris Londone, "Mūsų Pastogės" Red. rašo: "Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiai svekinu ir linkiu pasisekimo "Mūsų Pastogės redakcijai, administracijai ir visiems laikraščio skaitytojams."

MIRĖ SAVANORIS — KŪRĖJAS PLK. L. VALKŪNAS

Keighley mieste (Anglijoj) mirė Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas ats. pulk. leit. Leonas Valkūnas, gimęs 1900 metais, Bliūdžių km., Piniavos valsč., Panevėžio apskr. Velionis, baigęs 1918 m. Vilniaus gimnaziją, įstojo savanoriu į organizuojamą Panevėžio apsaugos būrį, o vėliau į Karo Mokyklą. Baigęs jos pirmąją laidą tuoj išvyko į frontą prieš bolševikus. Vėliau, Nepriklausomybės laikais, ėjo įvairias pareigas karinėje tarnyboje. Karo metu buvo geštapininkų areštuotas už palaikymą ryšių su pogrindžiu, bet dėl įrodymų stokos po kelių savaičių buvo paleistas. 1947 m. iš Vokietijos išvyko į Angliją. Visą laiką aktyviai dalyvavo bendruomenės gyvenime.

● Ligšiolinis Lietuvos Pasiuntinybės prie Šv. Sosto attache S. Lozoraitis (junioras) yra Diplomatijos Šefo pakeltas į pirmuosius pasiuntinybės sekretorius ir šiuo laipsniu įrašytas naujame akredituoti prie Vatikano diplomatinio korpuso sąraše.

KEIČIAMI APSIGINKLAVIMO PLANAI

Iš Canberros pranešama apie didelius pakeitimus Australijos karinio paruošimo planuose, kurie būsią pradėti tuč tuojaus vykdyti Australijos kariuomenės apmokyme, pasiruošiant atominio karo reikalavimams.

Karo ministeris šitai paskelbęs nurodė, kad Australijos kariuomenė bus paruošta džiunglių ir tropinio klimato sąlygų operacijoms, žemyno armijos vyrai bus apmokomi valdyti lengvuosius lėktuvus ir kt. Žemyno armijos planai paruošiami glaudžiai bendradarbiaujant su karo laivyno ir oro laivyno pajėgų štabais.

Karo ministerio pareiškimu, Australijos naujieji karinio apmokymo planai esą labai reikšmingi nes jie įgalins pasiruošti per trumpą laiką sutikti bet kokį užpuoliką.

Šiais metais vieks 23 specialios armijos mokyklos, kuriose instrukcinį apmokymą praeis 10.000 vyrų. Normalus karinis apmokymas bus rūpestingesnis ir skubesnis.

KALBA APIE TAIKĄ — RUOŠIASI KARUI

Sovietų Sąjungos vadai kiekviena proga kalba apie savo taikingus nusiteikimus ir kitus vadina agresoriais. Bet štai švedų spauda praneša, kad kalbėdami apie "taiką ir kūrybinį darbą" sovietai vien tik Baltijos pajūryje yra "taikingiems tikslams" įrengę 17 bazių vairuojamiems sviediniams išmesti. Šios bazės įrengtos tarp Talino ir Karaliaučiaus. Per vieną valandą sovietai iš šių bazių, esą, galį išsviesti 13.600 vairuojamų sviedinių. Ar šie teigimai yra tikri, sunku pasakyti, bet faktas, kad sovietai perėmę nacinės Vokietijos šios rūšies įrengimus ir specialistus, intensyviai dirbo vairuojamųjų sviedinių gamybos plėtime ir tobulinime, visiems yra gerai žinomas.

KULTŪROS FONDO ATSTOVŲ POSĖDIS

Lietuvių Kultūros Fondo Australijos Apygardos penktasis suvažiavimas įvyko pereitų metų gruodžio 28 d. Melbourne. Jį atidarė LKF Australijos Apygardos V-bos pirmininkas A. Krausas.

Mandatų komisijon išrinkti Antanaitis, Matulionytė ir Barkus. Suvažiavimo prezidiuman išrinkti dail. Rūkštelė. Kuncaitis ir Bertašius. Pirmininkavo A. Rūkštelė.

Suvažiavimą sveikino ALB Krašto Valdybos vardu pirm. Simniškis, Teisininkų Dr-jos — J. Kalvaitis, "Mūsų Pastogės" Redakcijos ir Sydnėjaus Lietuvių Plunksnos Klubo — J. Kalakauskas, Adelaidės kultūrininkų — A. Rūkštelė, Geelongo — Paliulis, "Australijos Lietuvio" leidėjas — red. J. Glušauskas ir Krašto Garbės Teismo pirmininkas dr. Jansonas.

LKF Australijos Apygardos V-bos pranešimą padarė pirm. A. Krausas, finansinę padėtį referavo iždininkas Janulaitis. Finansinė padėtis sunki. Pajamos menkos. Dėl to ir plačiau užsimoti bei reikšmingesnių darbų negalima atlikti. Kultūros Fondo metraščio "Atolas" spaudos išlaidos prašokusios £ 170. Kasoj suvažiavimo dieną buvę £ 15. Kontrolės Komisijos pranešimą padaręs Pelenauskas konstatavo, kad atskaitomybė vedama tvarkingai. Kontrolės Komisija prašė apyskaitą tvirtinti.

Dėl centrinių organų pranešimų diskusijose reikšta pageidavimų, kad suvažiavimo nutarimai būtų skelbiami spaudoje ir stengiamasi juos įgyvendinti. Išreikšta padėka "Atolas" redaktoriui Krausai ir visiems bendradarbiams, už šį didelės reikšmės darbą, tikrai svarų įnašą mūsų kultūrai.

Pageidauta, kad Kultūros Fondo metraštis toliau būtų leidžiamas ir ateityje spausdinamas spaustuvėje. Tam turi būti surastos lėšos.

Susikaupimo minute pagerbti didieji kultūrininkai Vydūnas ir Vincas Krėvė.

C. Valdybos veiklos ir piniginė apyskaitos patvirtintos ir išreikšta padėka už atliktus darbus.

NAUJA LK FONDO VALDYBA

Į LKF Australijos Apygardos Valdybą išrinkti: A. Krausas, dail. Vaičaitis, Zenkevičius, J. Valys dail. Simankevičius. Kontrolės Komisijon: Janulaitis, Paliulis, Skėrys.

Kitas suvažiavimas nutarta sušaukti ten, kur įvyks ALB Krašto Tarybos suvažiavimas. Jis įvyks po dviejų metų.

Suvažiavimo proga Kultūros Fondo C. Valdyba suruošė Meno Dienas: Melbourne gyvenančių lietuvių dailininkų darbų parodą, literatūros — išraiškos šokio vakarą ir kamerinės muzikos koncertą. Į šiuos parengimus gausiai atsilankė Kultūros Fondo, ALB Krašto Tarybos ir kitų suvažiavimų dalyviai bei Melbourno lietuviai.

(Platesnis Kultūros Fondo suvažiavimo aprašymas bei Meno Dienų vertinimas kitame numeryje).

Alonis.

NESAKYK, KAD ESI IŠ LIETUVOS KRAŠTO, JEI NESKAITAI LIETUVIŠKO RAŠTO!

RAKETINIAI BOMBONEŠIAI

Iš Londono pranešama apie dviejų vokiečių naujos konstrukcijos raketinius bombonešius, kurių greitis 10.000 mylių per valandą, ir kurie išmetę atominių bombų krovinį ant pasirinkto taikinio, paskui apskridę visą pasaulį gali grįžti į savo bazę.

JAV vyriausybė, esą, tirianti šį išradimą. R.A.F. aeronautikos žurnalas "Flying Review", kuris apie šiuos bombonešius rašo su aviacijos ministerijos žinia, nurodo, jog vokiečiai Walter Bornberger ir Kraft Ehricke, buvę V-2 ekspertai, šiuo metu dirba Bell Aircraft Corporation Amerikoje.

Kol kas, žinoma, šie mobonešiai dar tik labaratorijose bandomi.

NUŽUDYTAS PANAMOS PREZIDENTAS

Nežinomi asmenys lengvojo kulkosvaidžio šūviais nužudė Panamos prezidentą Jose Antonio Romon ir vieną saugumo policijos pareigūnų, lydėjusį prezidentą iš arklių lenktynių. Trečias asmuo nukautas, manoma, pradėjus atsišaudyti prezidento sargybai.

Areštuotas buv. Panamos prezidentas Arnulfo Aria ir dvi moterys. Aria buvo nušalintas iš prezidento pareigų prieš terjus metus. "Tylų" perversmą įvykdė nužudytojo prezidento vadovaujami Tautinės apsaugos vyrai.

Panamoje paskelbtas karo stovis.

● Indonezijoje įvykusiose demonstracijose dalyvavo apie 10.000 žmonių. Jie reikalavo aneksuoti Vakarų N. Gvinėją ir nutraukti diplomatinius ryšius su Olandija.

Dar visai nesenai Olandija suteikė Indonezijai nepriklausomybę bet Indonezija iki šiol vis nepajėgia viduje susitvarkyti. Šia jauna respublika labai domisi Sov. Sąjunga, nes čia palanki dirva komunizmui plisti.

● Amerikos spauda rašo, kad sovietai jau turi pasigaminę tolimo skridimo bombonešių, galinčių pasiekti ir visas JAV oro bazes. Nurodoma, kad šie bombonešiai yra apginkluoti vandenilio bombomis.

● Prancūzijos krašto apsaugos ministeris E. Temple pareiškė, kad Prancūzijos apsaugos sistema bus pertvarkyta pagal atominio karo reikalavimus.

● Rytų Vokietijoje paskelbta naujokų registracija. Šaukiami vyrai nuo 17 iki 22 metų amžiaus. Taip pat registruojami kariai iki 46 metų amžiaus.

Jau pats laikas atnaujinti

MŪSŲ PASTOGĖS

PRENUMERATĄ 1955 METAMS

"MŪSŲ PASTOGĖ" YRA PLAČIAUSIAI SKAITOMAS NEPARTINIS INFORMACIJOS IR KULTŪROS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTIS AUSTRALIJOJE.

PJT Seimo Protestas

Pavergtųjų Jungt. Tautų seimas, susirinkęs nepaprasto posėdžio, pareiškė protestą dėl vad. Maskvos "saugumo konferencijoje" padarytų nutarimų ir pastangų kalbėti pavergtųjų tautų vardu. Seimo nepaprastam posėdžiui pirmininkavo Lietuvos delegacijos pirm. V. Sidzikauskas, kuris savo kalboje pabrėžė, kad Kremliaus valdovai yra lygiai su Hitleriu atsakingi už Antrąjį Pasaulinį karą ir už daugelį agresijos veiksmų prieš suverenines Centro ir Rytų Europos bei Azijos valstybes. Jie taip pat jau 10 metai kliudo Europoje ir Azijoje atstatyti teisingą taiką ir teisėtą tvarką. Jie tebetęsia šimtui milionų europiečių primestą neturintį precedento moralinio bei fizinio teroro režimą. Paryžiaus konferencija laisvajai pokario Europos daliai davė politinės bei karinės konsolidacijos pagrindus. Tai yra konstruktyvus žingsnis į visos Europos, apjungtos bendrų tikslų ir bendros akcijos, saugumo sistemą. Tik laisvos ir suverenės valstybės, turinčios laisvų tautų laisva valia sudarytas vyriausybes, tegali būti šitokios Europos — nuo Baltijos iki Juodųjų marių ir nuo Viduržemio jūros iki Atlanto — saugumo partneriai. Maskvos konferencijoje pavergtosios tautos nebuvo atstovaujamos. Savo dvasia jos tebesudaro laisvojo pasaulio dalį. Nuo jo jos yra atskirtos prieš savo valią okupanto jėga. Nors Maskvos konferencija pretenzingai pavadinta "Europos Kraštų Taikai bei Saugumui Apsaugoti Konferencija", bet Europa joje nedalyvavo. Sovietų marionetės mūsų europoniams kraštams neatstovavo. Jiems žodžiai "taika" ir "saugumas" reiškia pax sovietica, t.y. per vidaus subversiją arba tiesioginę ar netiesioginę agresiją vykdo visų valstybių laipsnišką pavergimą. Todėl seimas, tuos faktus patvirtindamas, ir stengiasi atkreipt laisvojo pasaulio dėmesį į jam spendžiamus sovietinius spąstus, drauge įspėdamas ir pačias Sovietų pavergtąsias tautas.

Tuo reikalu seimui buvo pasiūlyta ir jo priimta rezoliucija, kuria, pareiškus protestą prieš Maskvos konferenciją, Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai išreiškė šių Sovietų pavergtųjų valstybių tikrąjį nusistatymą.

Lietuvos delegacijos narys M. Brakas savo kalboj, pasakytoj PJT Seimo posėdy 1954.XII.3, Lietuvos delegacijos vardu rezoliucijai pareiškė visišką pritarimą.

"Pavertę Lietuvą agresijos prieš Vakarus strategine priemone, pačią lietuvių tautą padarę beginklę, Sovietai Maskvoje šiandieną bando demonstruoti ir moralinį Lietuvos išprievartavimą. Tačiau šiuo atžvilgiu sovietinis melas ir išdavimas kaip į sieną atsimuša į nepalaužiamą lietuvių tautos dvasią, kuri ir mūsų čia atstovaujama ir reiškiama drauge su mūsų neatskiriamais draugais ir sąjungininkais iš visų pavergtųjų Europos valstybių. Nesugriaunama yra lietuvių tautos viltis, — pabrėžė kalbėjęs lietuvių delegacijos vardu M. Brakas, — kad jos nepalaužiama dvasios jėga galiausiai išves ją vėl į laisvę ir nepriklausomybę, kuria ji džiaugėsi per šimtmečius".

Vieningai priimtoje rezoliucijoje pabrėžta: "1. Mes konstatuojame, kad Maskvos konferencijoje mūsų valstybių vardu dalyvaujančios vadov. vyriausybės yra Sovietų mūsų pavergtosioms tautoms primestos marionetės, neatstovaujančios nei mūsų tautos valiai, nei jų teisingiems interesams, nei tikriesiems nusiteikimams. Šios marionetės susirinko Maskvoje Sovietų iš anksto sukonstruotos sistemos sutarties ar susitarimo forma priimti. Šios marionetės darbar tik suviešina ligi tol slėptus pasiruošimus karui. Maža to: nauji pančiai dedami mūsų nepatenkintoms tautoms, kad padidintų sovietinės priespaudos naštą. 2. Mes todėl iškilmingai protestuojame prieš mūsų valstybių vardu Maskvai atsidavusių marionetinių vyriausybių atstovų pasirašytų bet kurių įsipareigojimų galiojimą. Mes skelbiame tokius įsipareigojimus niekiniais. Nukreiptas prieš Vakarus, sukonstruotas prieš mūsų tautų valią šis naujas Sovietų grasinimas tik grasinimu tegali būti laikomas ir todėl laisvojo pasaulio turi būti atmestas. 3. Mes taip pat griežtai protestuojame prieš Kremliaus akciją skubos keliu paversti mūsų tautas Sovietų imperialistinio karo mašinos patrankų maistu, o mūsų valstybių teritorijas — priešakinėmis karinėmis bazėmis agresijos tikslams. 4. Mes laisvąjį pasaulį užtikriname, kad mūsų tautos tvirtai ir nesvyruojamai apsisprendusios skirti visas savo jėgas Sovietų pavergtųjų mūsų tėvynių kilniausiam išlaisvinimo reikalui, o po išlaisvinimo galimai veikesniam įsijungimui į laisvąjį pasaulį, nuo kurio prieš savo valią jos buvo Sovietų prievarta atplėštos".

Tuo būdu PJT seimas dar kartą priminė laisvajam pasauliui, kad iš Sovietų pavergtųjų kraštų žmonių yra atimtas bet koks galimumas laisvai pareikšti savo nuomonę ar nusistatymą. Tai suprasdamas, seimas ir savo rezoliucijoje, ir savo telegramose prez. Eisenhoweriui, min. pirm. W. Churchilliui ir min. pirm. Mendes France ypatingai pabrėžė mintį, kad Sovietų pavergtosios tautos Maskvoje nebuvo atstovautos ir kad Kremliaus ponai pavergtųjų tautų vardu buvo susikvietę tik savuosius kvislingus, kurie klusniai tegalėjo priimti tariamo susitarimo pavidalu viską, kas Maskvos jiems buvo iš anksto pagaminta. Seimas drauge užtikrino laisvajam pasauliui , kad Sovietų pavergtosios tautos yra jo tikrieji sąjungininkai ir geriausi talkininkai kovoje su bolševizmu.

E.

Mikoyno nuomonė apie draugus ir priešus

Sovietų Sąjungos min. pirm. pavaduotojas ir prekybos ministeris Anastas Mikoyan, kuris prieš keletą dienų lankėsi Suomijoje, kur susipažino su pramonės įrengimais, darbu įmonėse ir ūkine šio krašto organizacija, išvažiuodamas pareiškė: "Aš atvažiavau į Suomiją komunistas. Po to, ką aš čia pamačiau, aš turėsiu save gerai kontroliuoti, kad grįžęs į Maskvą nepasidaryčiau kapitalistas". Tai sakydamas jis kiek pajuokavo, bet rimtai čia pat dar pridūrė: "Komunizmas turi daug ko pasimokyti iš kapitalizmo."

Kalbėdamas su "Daily Mail" Helsinkio korespondentu, Mikoynas visai atvirai pareiškė: "Rusija daugiau nėra užinteresuota priiminėti užsienių valstybių komunistų partijų delegacijas, kaip turistus. Mes norime turistų technikos specialistų, profesorių ir kultūrininkų, (iš kapitalistinių kraštų) kurie galėtų mus pamokyti daug dalykų, kurie mums reikalinga žinoti."

— * —

● Jeruzalėje žydų kariuomenės sargybiniai prie demarkacijos linijos, skiriančios tą miestą į dvi dalis, nušovė penkis Arabų Legiono karius.

● Pereitą savaitę merino vilnų kaina Sydnėjuje pakilo 2,5%, palyginus su anksčiau mokėtomis kainomis. Didelio susidomėjimo Australijos vilna rodo tiek Rytų, tiek ir Vakarų Europos pirkliai. Geri pirkėjai tebėra Anglija, Amerika ir Japonija.

IŠ VLIKo POSĖDŽIO

1954 m. gruodžio 15-17 d.d. trukusiame VLIKo posėdyje, kuriam pirmininkavo VLIKo pirmininkas M. Krupavičius, buvo priimtas VLIKo statuto papildymo iš 1952 m. pakeitimas, pagal kurį yra panaikinta VLIKo ir VT Pirmininkams nustatoma kadencija. Ryšium su tuo padarytas ir kitas statutinis pakeitimas, būtent: VLIKo ir VT Pirmininkams rinkti arba nepasitikėjimui pareikšti turi būti sudaryta paprasta VLIKo narių balsų dauguma vietoj iki šiol buvusios kvalifikuotos 2/3 daugumos.

VT pirmininkas K. Žalkauskas ir URT valdytojas dr. P. Karvelis padarė politinės padėties apžvalgą. VLIKo pilnatis išklausė Vykd. Tarybos pranešimų apie nuveiktus darbus ir ateities planus. Išklausyta Kontrolės Komisijos pranešimo, kurį padarė jos pirm. J. Norkaitis. Pakeistas ir papildytas Tautos Fondo statutas. Nutarta paremti Baltų Institutą.

VLIKas priėmė 1955 m. I-jo pusmečio sąmatą ir VLIKo posėdžių protokolams rašyti nuostatus. Papildyta Tautos Fondo valdyba: A. Liutkui išsikėlus į Prancūziją ir negalint eiti pareigų, jo vieton Tautos Fondo valdybos nariu išrinktas inž. P. Narutis, o kandidatu — kun. Kenstavičius.

Pasitraukus iš eitųjų pareigų Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdybai, VLIKo Pirmininkas pareiškė jai už atliktus darbus padėką. Į naująją Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdybą VLIKas išrinko: dr. L. Gronį — pirmininku, mokytoją Jurkaitį — vicepirmininku, V. Gailių, J. Venckų ir P. Venclauskienę nariais. Valdybos kandidatai: ats. pulk. Žukauskas ir B. Prapuolenienė.

VLIKas , išklausęs Specialiosios Komisijos pranešimo, padarė tuo reikalu sav onutarimą ir nusprendė jį pranešti visų VLIKą sudaran.ių politinių grupių centrams.

Iškeliant Lietuvos reikalą tarptautiniuose suvažiavimuose (socialistų, liberalų, krikščionių stc), VLIKas nutarė atstovavimą šiuose tarptautiniuose sambūriuose paremti dar daugiau, kaip ligi šiol.

Elta.

● Pereitą savaitę įvykusiuose Vakarų Berlyno parlamento rinkimuose laimėjo socialistai, kurie yra priešingi Vak. Vokietijos apsiginklavimui. Nuo 1948 m. miesto valdžia buvo Laisvųjų demokratų ir Krikščionių demokratų partijų koalicijos rankose.

Palyginimai

KOKS SKIRTUMAS TARP LAISVŲJŲ BOLŠEVIKINIŲ RYTŲ IR VAKARŲ

Koks skirtumas tarp gyvenimo okup. Lietuvoje ir iš viso bolševikiniuose Rytuose nuo laisvųjų Vakarų, būdingais pavyzdžiais atskleidė į Vakarus prasimušę mūsų tautiečiai, su kuriais tuo reikalu pasikalbėjimą į Tėvynę perdavė Amerikos Balsas iš Europos.

— Kokios buvo pačios pirmutinės jūsų nuotaikos bei įspūdžiai prasimušus į laisvuosius Vakarus?

BAKANAS: — Jautėmės lyg tas kalinys, kuris pabėga iš kalėjimo. Dešimt metų buvau atskirtas nuo laisvojo pasaulio ir tik iš Amerikos Balso išgirsdavau tiesos žodį. Gyvendamas pavergtoje Lietuvoje, aš negalėjau protu aprėpti ar įsivaizduoti, kad vėl galėsiu kada nors pamatyti laisvąjį pasaulį ir laisvą žmogų.

—Kai pasiekėte laisvuosius Vakarus, kas pirmiausia patraukė jūsų dėmesį ir žvilgsnį?

MIRONAS: — Aš stebėjau ir stebiu žmones gatvėje. Čia visi dailiai apsirengę, ir negali atskirti, kuris, anot bolševikų, yra "buržujus" ir kuris darbininkas. Aš stebiu praeivių veidus, jų apsirengimą, jų laisvą laikymąsi viešose vietose ir matau žmonių savarankiškumą, energiją ir pasitikėjimą savimi.

BAKANAS: — Aš pvz. kartą nuėjau prie vieno fabriko pasižiūrėti, kaip atrodo darbininkai, išeiną iš darbo. Negalėjau atskirti, kuris jų yra baltarankis ir kuris juodarankis, kuris direktorius, buhalteris ir kuris šlavikas, krosniakurys, mašinų tepėjas.

MIRONAS: — Aš visą laiką seku viešąjį gyvenimą: noriu patikrinti bolševikų šnekas — ar Vakaruose tikrai yra tiek skurdo, kiek apie jį šneka Lietuvos okupantas. Turiu pasakyti, kad nemačiau elgetos, gatvėje stovinčio ir išmaldos prašančio karo invalido — valkatos. Gi Lietuvoje maskoliškų ubagų pilna: gatvėse prašo išmaldos, vaikšto po restoranus, valgyklas, renkasi kapeikas, tuoj prageria, kelia triukšmą, užkabinėja praeivius ir maskoliškai keikiasi.

—Be abejo, jūs turėjote progos palyginti prekių kainas V. Vokietijoje ir okupuotoje Lietuvoje?

BAKANAS: — Taip. Jau nekalbant apei gausų prekių pasirinkimą, puikiausią patarnavimą, krautuvių puošnumą, čia kainos nepalyginti žemesnės. Pvz. aš pirkau šį paltą. Sumokėjau 80 markių, t. y. savaitinį vokiečio darbininko atlyginimą. Už tokį paltą Lietuvoje reikėtų sumokėti mėnesinį atlyginimą. Batus nusipirkti čia gali už trijų dienų darbininko atlyginimą, o Lietuvoje reikia mokėti dviejų — trijų savaičių uždarbį. Marškiniai-vienos dienos uždarbis, o Lietuvoje reikia net savaitinio atlyginimo. Maistas čia labai pigus. Jo tiek gausu, kad negalima lyginti nei kainos, nei pasirinkimo atžvilgiu su Lietuvoje parduodamais maisto produktais.

—Ar teko jums plačiau pakeliauti po Vakarų Vokietiją?

MIRONAS: — Teko. Aš stebėjau ir lyginau vokiečių žemės ūkio mechanizaciją su Lietuvos okupanto pasigyrimais. Vakarų Vokietijoje nepalyginti plačiau yra išvystyta žemės mechanizacija: traktoriai, kombainai, visokios sėjamos, kertamosios, įvairiausia ir sudėtingiausia technika yra tiek paprasti dalykai, jog čia niekas spaudoj nerašo ir per radiją neskelbia, kad javai kuliami kombainais ar bulvės kasamos mašinomis. Samdiniai čia turi puikiausias darbo sąlygas ir gauna gerą atlyginimą. Ir kaip liūdna pasidaro, kai žinai, jog okupanto pavergtas valstietis, trigubai daugiau padėdamas darbo, iš okupanto tegauna tik kapeikas ir kelis kg. grūdų.

BAKANAS: — Mes visą laiką lyginame okup. Lietuvos gyvenimą su laisvaisiais Vakarais. Kur tik metame žvilgsnį, mums pasidaro gaila bolševikų užguito brolio — lietuvio. Vakaruose sparčiau viskas žengia į priekį, o mūsų Lietuvoje diena išdienos lietuvis yra stumiamas į didesnį vargą, skurdą, badą ir išnaudojimą.

—Bet juk okupantas sako, kad jis Lietuvoje sukūręs gražų, pasiturintį gyvenimą, mokąs didžiausius atlyginimus, žmonės esą sotūs, gražiai apsirengę, perką brangiausias prekes?

MIRONAS: — Tai tik kalbos. Koks gali būti sotus ir gražus gyvenimas, kai valstietis turi eiti miestan duonos kepalėlį nusipirkti, o mėsa jam tik svajonė. Gi fabriko darbininkas retai kada tris kartus į dieną valgo, o apsirengimui beliko tik "vatinka." Pažvelgit tik į "Tiesoj" dedamas fotografijas — ir tuoj pamatysit, kaip šiandien okupantas yra "dailiai" aprengęs lietuvius.

BAKANAS: — Čia dar noriu papildyti: aš dirbau labai sunkiai fabrike. Valgiau tik du kartu per dieną ir labai liesai. Iš uždarbio neįstengiau per metus eilutės nusipirkti. Gyvenau palėpėje. Apie kokias nors pramogas, išvykas nė galvoti negalėjau. Gėda ir pasakyti, kad dirbantysis yra paverstas darbo stovyklos įnamiu. Jis šiandien niekuo nesiskiria nei išvaizda, nei išsimaitinimu nuo baudžiauninko.

—O vis dėlto okupantas sako, kad šiandien esą garbinga būti Sovietų piliečiu?

MIRONAS: — Ir bolševikų poetas Majakovskis sakė, kad , girdi — "Žiūrėkite, pavydėkit man — aš Tarybų Sąjungos pilietis". — Kai mudu su Bakanu atvykome į laisvuosius Vakarus, gėda buvo pasirodyti patiems ir parodyti sovietinį pasą. Įstaigoms ir asmenims Vakaruose mes nesukėlėme pavydo jausmo, be užuojautos ir nusistebėjimo.

—Apskritai, kokia jūsų dabartinė savijauta?

BAKANAS: — Esame laisvėje. Ja džiaugiamės. Liūdna tik, kad mūsų broliai tėvynėje yra lyg kalėjime. Su savo kelionės draugu Mironu mes dažnai pasikalbame, kaip būtų gera, kad mudu galėtume krašte pasilikusiems tautiečiams parodyti tą gražią tikrovę, kuri yra Vakaruose.

MIRONAS. — Visa tai, ką mes trumpu laiku pažinome ir pamatėme Vakaruose, mums sukelia didelę energiją dirbti, kovoti, įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą, kad tik būtų sutrumpintos lietuvių vergijos dienos. Prasiveržę į Vakarus, mes turime visas sąlygas ir naudojamės visomis įmanomomis priemonėmis, kad laisvasis pasaulis išgirstų tiesos žodį apie pavergtos Lietuvos kančias ir lietuvių troškimą nusikratyti okupantu ir gyventi laisvėje.

PULGIS ANDRIUŠIS

LABANAKTIS !

(Feljetonas)

Sutemus, tautietis užsisklendžia duris ir sako kitam tautiečiui, jeigu toksai ateina tuo metu Diepholco gimnazijai aukų rinkti:

— Labanaktis!

Tautietis su aukų sąrašu sėda į tramvajų ir važiuoja pas kitą tautietį:

— Labanaktis! — sako kitas tautietis, trenkdamas dar ne visai įrangtas duris, šiaip taip pakabintas ant laikinų kengių. — Aš dar nebaigiau savo namų. Ateik, nu, už poros metų, jeigu viskas tvarkingai seksis. O dabar: Labanakt!

Diepholco gimnazijos aukų rinkėjas savo popierėlyje dar turi daug pavardžių.

Tautietis Strazdibaila, pažiūrėjęs pro duryse iškirstą slaptą akute ir neatmušęs užrakto, paklausė:

— Kas tu toks?

— Tai čia aš,toks Vasario šešioliktosios gimnazijai, — atsakė prisibiedniįęs rinkėjas. — Gal kokį svarą pasirašytum.

— Svarą, acha! O kiek laiko jau gyvenate Australijoj? — aštriai paklausė šeimininkas, apžvelgęs priebučio šviesoje neprašytą svečią, kuris atsirado tuojau po tramvajaus pravažiavimo.

— Jau bus šeši riebūs, — tarė rinkėjas.

— Šeši riebūs ir dar vis tramvajum važinėjat, ą? O kur mašina?

— Neturiu, ponas Strazdibaila, dovanokit...

— O namus ar jau turit?

— Neturiu, dovanokite...

— Neturit namų tai ir nežinot, kad sutemus negalima žmonių trukdyti, čia yra toks įstatymas. Labanaktis!

Pasibeldęs pas sekantį tautietį aukų rinkėjas negalėjo patikėti savo akimis: plačiai atsivėrė prieangio durys, nušvito elektra ir, maldydamas šunį, išėjo patsai šeimininkas išskėstomis rankomis:

— O tai gerai kad atėjai, kaip žadėjęs! Tuojau aš čia paruošiu dažus ir mes ligi dvyliktos baigsim tepti kambarį... Ei tu ten, žmonelę, greičiau apsisuk... Penzelilai pakabinti garaže...

—Kad aš čia, ponas tautieti, tiktai dėl Diepholco gimnazijos... — nusikaltėlio balsu vapėjo rinkėjas, tramdydamas šunį, kuris šokinėjo jam ant gerklės.

— Gimnazija — ne gimnazija, bet meskis švarkelį ir griebsimės darbo. Mano kaimynas, matyt, privirto gerdamas plonką, o kambarį reikia būtinai baigti, nes poryt jau atsikraustys nuomininkas, — šnekėjo tautietis, nė kiek nesijaudindamas, kad atėjo ne tas, kuris buvo pasižadėjęs talkon.

— Kad man dar čia apibėgti kitus tautiečius, — nedrąsiai protestavo rinkėjas, — gimnazija dabar pateko į devynias bėdas... O dar rytoj anksti į darbą...

— Žinau, žinau: kai pinigą rinkti tai nespėji tautiečiams durų varstyti, o talkininkų tai nė su aliarmo sirenomis neprisitriūbysi! Mesk švarką ir pradedam!

Taip staigiai užkluptas, rinkėjas net nespėjo pasipriešinti išvelkamas iš švarko, juoba, kad atlikus talką, mąstė, bus galima tikrai porą svarų įrašyti knygelėn.

Vieną sieną dažė patsai šeimininkas, kitą — jo žmona, o trečią — Diepholco gimnazijos rinkėjas. Lubas dažė visi itrys bendrai.

Aukų rinkėjas, nors ir būdamas patsai benamis, talkose buvo išmokęs visus amatus imtinai iki šiūkšlininko, — tad darbą baigė gerokai prieš vidurnaktį.

Nuo nosių nusigramdę dažus, susėdo valgyt ir gert. O po baliaus rinkėjas, atsisveikindamas, vėl išsiėmė aukų knygelę:

— Tai dabar, gal, ponas jau primesit porą svarų gimnazijai?

Šeimininkas, blogai paveiktas plonko, šėrė rinkėjui per ranką, kad net iškrito aukų popieriai.

— Štai tau du svarai! O ką suvalgei ir išgėrei tai visai nerokuoji? Ar kumpį ir pamidorus, manai, mes dykai gaunam iš krautuvės? O dar toki brangūs gėrimai, o dar laikas, kurį sugaišo mano žmona, ruošdama vakarienę, ką? Eik greičiau, ba dar pražiopsosi paskutinį tramvajų, ko gera, dar užsigeisi, kad tau sumokėjau už taksi, ką? — rėkė tautietis, spardydamas ant grindų pamestą knygutę.

— Dovanokite, tautieti, — vapėjo rinkėjas, pakėlęs nuo žemės sąrašus, dovanokit, aš, mat, per daug įsidrąsinau, maniau, padėjau dirbti, tai ir galiu...

— O kas gi yra talka? — matydamas rinkėjo šaltą būdą, aprimęs šnekėjo šeimininkas. — Talka yra toks darbas, už kurį pinigų nemoka, tik už valgį ir gėrimą. Vadinasi, mes dabar kvit!

— Už darbą aš nereikalauju, aš tik maniau, gal gimnazijai... — jau nat slenksčio aiškinosi rinkėjas.

— Gimnazijai, gimnazijai, ją viso pasaulio lietuviai remia, o kas gi mane paremia? Va, kaimynas pasižadėjo mane paremti, bet dabar, tur būt, patsai savęs negali remti, užgriuvęs ant vyno bonkos...

— Žinoma, iš jo pusės negražu, tai lietuviškų papročių laužymas, — su užuojauta pritarė rinkėjas.

— Klausykite, tautieti... — pradėjo jau visai ramiai šeimininkas. — Blogi mano reikalai,. poryt atsikrausto nuomininkas, į tuščią kambarį negalima įleisti, reikia lovos, bent vienos, kad ir sulūžusios kėdės, reikia kablio kepurei pasikabinti. Pats, matai, nesi namų savininkas ir nežinai tų visų bėdų... Ar negalėtum man paskolinti penkių svarų depozitui.

— Bet kad gi aš šiandien nė svaro nesurinkau! — nuliūdo rinkėjas.

— Taip tik sakai man į akis, o ryt bėgsi atsiraitęs kelnes į paštą... Palauks jūsų ten remiamas mokinukas, pripratę jie tenai prie lengvo valgymo... O gal jam tuo tarpu atsiųs Kanados lietuviai... O man pinigai jau ryt reikalingi!

— Ne, neturiu nė svaro! — kirtosi rinkėjas.

— Tai duok iš savųjų, juk susitaupei, neturėdamas nė namų, nė mašinos.

— Gerai! tarė rinkėjas, tiesdamas penkinę. — Bet grąžindami man skolą, tikrai jau išmesite kokią žaliukę ir gimnazijai?

— Žinoma, — tarė šeimininkas, — tuč tuojau, kai tik apsistatysiu kambarius, nusipirksiu kilimus, baigsiu mkoėti šaldytuvą, apsitversiu naują tvorą, perstatysiu garažą, įsigysiu vandens minkštytuvą, nusipirksiu elektrinį siurblį, pristatysiu skalbyklą, pridursiu užpakalinę verandą, — tuomet tučtuojau paremsiu gimnaziją, nereikės ragint, pats nunešiu. Na, o dabar labanakt!

— Labanakt! — tarė rinikėjas. — Kažin ar dr pagausiu paskutinį tramvajų?

— Jau nuėjo, ar negirdi dzinguliavimo? — ramino šeimininkas. — Pavėžėčiau savo mašina, bet tik ką ją perdažiau, nenoriu daužyt patamsyje. Čia tuoj už kampo yra geras telefonas, taksi atvažiuos per penkias minutes, neturėsi vargo. Labanakt!

(Skaityta LK Fondo suruoštame literatūros vakare Melbourne.)

DIDELI DARBAI TIK SUTELKTINĖMIS VISŲ PASTANGOMIS ĮVEIKIAMI. TAD JUNGIMĖS Į LIETUVOS LAISVINIMO AKCIJĄ. ĮSIGYKIME LIETUVIO PASĄ IR TAUTOS FONDO ŽENKLIUKŲ.

LIETUVIAI — PASAULYJE

ARGENTINA

Italijos savišalpinių ir kultūrinių organizacijų kongrese, atidarytame Buenos Aires un-to teisių ir visuomeninių mokslų fakulteto puošniausioje salėje, dalyvavo prezid. Peronas ir vyriausybės nariai, taip pat per 1.000 atstovų. Argentinos lietuvių kolonijai atstovavo ALB leidėjas Pr. Ožinskas. SLA kūrėjui ir garb ės nariui Pr. Stalioraičiui už nuopelnus prisegtas aukso medalis. Lietuvis V. Laurinavičius, pasižymėjęs savo meniškais medžio darbais, dalyvavo knygų rišimo parodoje ir atkreipė į save daugelio lankytojų dėmesį.

AUSTRIJA

Vienos kolonijos seniūnas S. Digrys dalyvavo Care konferencijoje ir atstovavo Austrijos Balfo įgaliotiniui. Vienoje lietuvių dabar yra 26, iš kurių 7 seneliai bei ligonys ir 6 vaikai. Austrijos lietuviai reiškia nuoširdžią padėką BALF-ui, kad jų neužmiršta. Švenčių proga BALFas Austrijos lietuviams paskyrė 300 dol. pašalpos, be to, 100 dol. atsiuntė Great Neck Balfo skyriaus džioviniukams. Kalėdų švenčių proga pasiųsta Austrijos lietuviams 200 majsto siuntinėlių. LB valdyba ruošiasi pravesti naujus rinkimus į Bendruomenės vadovybę.

BRAZILIJA

Sao Paolyje reziduojančių Pabaltijo konsulų suruoštą Pasaulio Spaudos Kongreso atstovams pagerbti priėmimą pradėjo sveikinimu Lietuvos konsulas A. Polišaitis, paskum pakviesdamas tarti žodį Estijos konsulą F. Sauką ir Latvijos konsulą G. Stalį. Priėmime dalyvavo apie 170 asmenų. Jame buvo net tolimosios Indijos atstovas. Buvo atstovaujama ir visa didžioji Sao Paolo spauda. Iš dalyvavusių priėmime kalbas pasakė: Paulistų Spaudos Draugijos atstovas Dr. Buenos de Azevedo Filho, spaudos kongreso vardu žodį tarė Pakistano atstovas M.A. Zuberi, pareikšdamas įsitikinimą, kad pavergtiesiems kraštams bus grąžinta laisvė, moterų žurnalisčių vardu pasveikino dien. "O Dia" redakcijos atstovė H. Quadros, palinkėdama kad "tos laisvės, apie kurias buvo diskutuota ir kalbama spaudos kongrese, būtų įgyvendintos Pabaltijo kraštuose", o įspūdingą sveikinimo žodį taręs Portugalijos žurnalistų Sindikato atstovas Armando de Aguiar, pats gerai pažinęs Pabaltijo kraštus, pabrėžė: "Vergijos dienos turi kartą baigtis. Pavergti kraštai turi būti laisvi". Sveikintojams konsulo žmona E. Polišaitienė, M. Remenčienė, D. Saukaitė ir O Matelionytė atminimui įteikė lietuviškais liaudies meno motyvais nuaustas juostas. Svečiai buvo apdovanoti jau iš anksto tam tikslui paruoštais ryšulėliais su leidiniais apie Pabaltijo kraštus. Svečiai iš savo pusės pasižadėjo, parvykę namo, supažindinti savo kraštų gyventojus su Pabaltijo valstybių padėtimi ir per spaudą belsti į laisvojo pasaulio sąžinę.

— Tarptautinio Fronto Kovai prieš komunizmą įgaliotinis Brazilijai M. Paupinaitis parašė ir išleido 234 pusl. knygą "Aš kaltinu". Pirmasis tomas apima Lietuvos nepriklausomybės paskutinąsias dienas. Išeis dar du tomai.

ITALIJA

PLB Romos apylinkės valdyba savo 2 metų veiklos apyskaitoje sužymėjo svarbiausius per tą laiką atliktuosius darbus. Iš apyskaitos matyti, kad lietuvių reprezentavime atlikta tikrai daug. Valdyba ateity savo veiklą numato dar daugiau išplėsti.

JAV

Lietuvių Studentų Sąjunga JAV-ėse amerikiečiams profesoriams ir akademiniam jaunimui informuoti apie Lietuvą ir lietuvius pradėjo leisti anglų k. "Lituanus". Jis bus leidžiamas 4 kartus per metus. Pirmasis numeris jau išsiuntinėtas.

— Bostono lietuviai studentai santariečiai, norėdami išlaikyti ir pagilinti jaunimo lietuviškumą, ruošia visą eilę paskaitų. Įvadinę paskaitą "Kartų dvikovė" skaitė Pensilvanijos un-to doktorantas K. Ostrauskas, nušviesdamas vyresniosios ir jaunosios kartos santykius. Toliau numatytos paskaitos Dr. M. Alsikaitės-Gimbutienės, V. Kavolio, prof. Vacl. Biržiškos, A. Gurecko, Kolumbijos un-tą baigiančio A. Landsbergio ir kt.

— Jau visa eilė lietuvių dailininkų, kaip Galdikas, Bielskis, Kiaulėnas, J. Pautienius, V. K. Jonynas ir kiti, savo darbais yra atkreipę į save amerikiečių dėmesį. New Yorko spauda, būtent: "New York Times", New York Herald Tribune" ir meno žurnalai, palankiai įvertino ir R. Viesulo parodą.

— Hollywoode mirė dirbęs Walt Disney paveikslų studijose Juozas Platakis, laikytas geriausiu JAV-se rankinio sviedinio čempionu nuo 1935 m.

— Antibolševikiniame tautų bloke taip pat aktyviai dalyvauja lietuviai. Lietuvių grupės pirmininkas yra inž. J. Rugis. Spaudos biurui organizuoti sudarytas laikinis komitetas, į kurį iš lietuvių įėjo Bildušas. Kitų tautų atstovams supažindinti su padėtimi krašte lietuvių memorandumą apie Lietuvą paruošė žurn. St. Daunys.

— J. Rimašauskas, kuris nuo 1947 m. veda prie Lietuvos Rezistencijos buv. Politinių Kalinių Sąjungos veikiantį Lietuvių Tautinės Martirologijos Skyrių ir telkė visą dokumentinę medžiagą apie sovietinį bei nacinį genocidą okup. Lietuvoje, paruošė JAV Kongreso Komunistinei Agresijai Tirti Komitetui pagrindinį pranešimą apie sovietinį genocidą bolševikų okupuotoje Lietuvoje. Tai dokumentinė medžiaga, apimanti 1940—1941 m. sovietinę okupaciją. Su nedideliais pakeitimais tas darbas numatytas išleisti atskiru leidiniu ir lietuviškai. Tuo reikalu jau susitarta su "Tera" Čikagoje.

— Liet. Rašytojų Draugija Bostone pagerbė sukaktuvininką prof. Vacl. Biržišką.

— West Virginijoj pakeliui iš Čikagos į Floridą vienas naujas tiltas pavadintas lietuvio St. Benderio vardu. Tuo būdu norėta pagerbti Benderio pasižymėjimą per karą, kai jo sumanumu iš nacių Prancūzijoje buvo atimti 3 tiltai ir vienas miestas. Prie Benderio vardo tilto tunelių per televiziją bus sekamas važiuojančių greitis.

KANADA

Išrinktosios antrosios krašto tarybos nariai buvo susirinkę posėdžių Hamiltone. Čia juos nuoširdžiai sutiko ne tik vietos lietuviai su savo vadovybe, bet pasveikinti atvyko taip pat miesto burmistro pavaduotojas ir žinomoji radijo komentatorė, didelė lietuvių bičiulė Mrs. Hyder. Tarybą pasveikino VLIKo pirm. Krupavičius, MLT prezidiumo pirmininkas E. Simonaitis, ALT vardu Dr. P. Grigaitis ir kt. Iš vykdomųjų organų pranešimų paaiškėjo, kad Kanados lietuvių padėtis organizaciniu atžvilgiu yra geresnė, nei kitur, nes Kanadoje organizuotos veiklos nevaržo jokie valstybės įstatymai. Vadovybė yra visose srityse daug nuveikusi. Tautos Fondui aukų šiemet surinkta 2.946,87 dol. Iš viso Tautos Fondui persiųsta iš Kanados 24. 432, 23 dol. Naujoji krašto valdyba sudaryta iš 6 torontiečių ir 3 hamiltoniečių Ji paregomis pasiskirstė taip: pirmininkas J. Matulionis, vicepirmininkai — inž. J. Kšivickas ir J. Jokubynas, iždininkas J. J. Mikšys, prot. sekret. kun. dr. J Gutauskas, biuro vedėjas V. Vaidotas. Kontrolės komisija išrinkta iš montrealiečių: K. Andruškevičiaus, dr. B. Povilaičio ir Stp. Kęsgailos; garbės teisman išrinkti: Sudikas, Breichmanas, Ambroziejienė, Jankūnas, Tamošauskas ir Kuolas. Kultūros Fondui nutarta perduoti visą kultūrinį darbą su švietimu.

— Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos centro valdyba pradėjo leisti Kanadoje neperiod. informacinį leidinį "Bičiulis", kurį redaguoja A. Lymantas. Bičiulių Drjos naujoji centro valdyba sudaryta tokios sudėties: pirmininkas V. Petraitis (jo vardu vyksta ir visas susirašinėjimas: Mr. V. Petraitis, 5155 Bourbonniere Str., Montreal, P. Q.) vicepirm. K Andriuševičius, sekret. A. Lymantas, iždininkas P. Narbutas ir narys V. Botyrienė. Draugijos vadovybė paragino bičiulių skyrius plačiai paminėti sausio 15-ją.

— Šiuo metu Kanados un-tuose studijuoja apie 70 lietuvių. Keliolika baigusiųjų tuoj pat gavo darbo Kanados įstaigose ar įmonėse. Studijuojanti turi sudarę Kanados Lietuvių Studentų Sąjungą.

KOLUMBIJA

Iš lietuvių gyvenimo. Lietuvių Katalikų Komiteto pastangomis steigiama Kolumbijos bičiulių draugija, kuri rūpinsis visais būdais padėti Lietuvai ir lietuviams.

— Iš Kolumbijos vysk. V. Brizgys, aplankęs visą eilę ten įsikūrusių mūsų tautiečių, toliau išvyko lankyti Venecuelos lietuvių.

— Lietuvių kolonijos Kolumbijoje įsikūrimo penkmečiui paminėti išleistas padidintas "Kolumbijos Lietuvio" numeris.

— Pasižymėjęs lietuvių veikėjas kun. N. Saldukas paskirtas Bogotoje imigracijos departamento vicedirektorium. Neseniai Kolumbijos prezd. Pinilla buvo jį priėmęs kaip savo asmeninį svečią.

VENECUELA

Venecueloje sėkmingai reiškiasi savo veikla lietuviai skautai ir skautės, kurie gyvai dalyvauja dainos konkurse. Šokėjų grupei vadovauja I. Žalnierūnaitė. Pirmoje Venecuelos skautų stovykloje dalyvavo ir lietuvių skautų skiltys. Lietuviai pasižymėjo tautiniais šokiais ir tautinių darbelių paroda. Venecuelos skautų vadovui ir stovyklos viršininkei įteikė gražias knygas su tautinių raštų juostelėmis, kurias padovanojo inž. V. Venckus. Skautų "Vyties Kelio" Nr. 13 paskelbė vysk. V. Brizgio žodį Venecuelos lietuviams skautams jo lankymosi Venevueloje proga.

— Valencijos gailestingų seserų mokyklą baigė I. Beresnevičiūtė ir A. Subaičiūtė.

ODERIO KOMBINATO DIREKTORIJA

RYTPRŪSIŲ LIKIMAS?

Paprastai gerai informuotas apie įvairius užsienio politikos įvykius vokiečių savaitraštis "Rheinisher Merkur", laikomas neoficialiu kanclerio Adenauerio organu, 1954 m., gruodžio 17 d. numeryje plačiai rašo apie valstybinio pobūdžio naujus eksperimentus Rytų Europoje. Čia Sovietai kai kur mėgina sudaryti savotiškus "kondominiumo" junginius. 1951 m. pirmas toks "tarpvalstybinio pobūdžio eksperimentas" buvo sudarytas Rumunijoje, įkuriant "autonominę vengrų administracinę sritį Siebenbuergene". Tuo, esą, buvęs pašalintas tarp vengrų ir rumunų gyventojų šimtmečius trukęs "naciconalinis įtempimas". Kitas panašus eksperimentas buvo padarytas įkuriant "Autonominę Oderio Kombinato Direktoriją", kurios teritorija Ostravos, Oderbergo, Tescheno, Friedeko, Tropau ir Jaegendorfo apygardose, Beuthen-Opelno srityje ir Kathowitzų distrikte apima 22.000 kv. km. Dabar ši "autonominė vyresnybė" vis daugiau išjungiama iš čekų ir lenkų valstybinio suverenumo. Galimas dalykas, kad netrukus ji sudarys visiškai savarankišką "Oderio Kombinato ūkinę sritį", kurią bendrai valdys Praha ir Varšuva.

Panašų eksperimentą, "Rheinischer Merkur" teigimu, lenkai ir sovietai projektuoja ir su Rytprūsiais. Lenkų iniciatyva 1954 m. spalio mėn. Allensteine susirinkusi lenkų — sovietų ekspertų komisija pirmą kartą apsvarstė tokį galimumą. Neseniai Varšuvos radijas viešai tai paskelbė, drauge pastebėdamas, jog 1955 metais gali būti imtasi pirmųjų žygių šiam projektui realizuoti. Šiuo planu numatoma Rytprūsius, kurių šiaurinę dalį rusai pirmoj eilėj stengiasi panaudoti strateginiams reikalams, vėl sujungti į vieną vienetą. Šis vienetas būtų išjungtas iš tiesioginio lenkų ir sovietų suverenumo ir pavadintas "Autonomine Mazovijoss sritimi". "Autonominė Mazovijos krašto vyriausybė" būtų pavesta autochtonams Mozūrų gyventojams, o bendra lenkų — sovietų superadministracija vykdytų savotiškos rūšies "kondominiumo" valdžią. Ligi šiol mozūrai, "grieztai paėmus, buvo laikomi lenkų tautos dalimi", bet dabar netikėtai pradėta kalbėti apie mozūrų priklausymą slavų tautybei.

Taiso adm. liniją Rytprūsiuose. Vokiečių "Pressedienst der Heimatvertriebenen" Nr. 45-1954, remdamasis gautomis iš Rytprūsių žiniomis, skelbia, kad mišri lenkų — sovietų komisija yra Rytprūsiuose įvykdžiusi visą eilę "sienos ištaisymų". Kai kurios vietovės, ligi tol valdytos lenkų, dabar įjungtos į Kaliningrado srities administraciją, pvz. Dogen ir Schiffus vietovės Gerdavos apskrityje, Oberhofen-Angerapės apskrityje, Kraenterwiese ir Spechtsboden — Geldapės ir kt.

ATITAISYMAS

Prieš kurį laiką VLIKo leidžiamos Eltos Informacijos išplatino gandą, paimtą iš vieno estų laikraščio, esą aš, Ministeriams B. K. Balučiui ir S. Girdvaniui dalyvaujant, 1954 m. birželio ir liepos mėn. turėjęs su lenkais Romoje ir Londone pasitarimus, neva įvykusius lenkų generolo W. Anders'o iniciatyva. Nuo savęs Eltos Informacijų leidėjai, pridėjo pastabą, kad "būtų buvę bendram lietuviškam reikalui naudingiau, jeigu prieš pradedant derėtis būtų buvusios suderintos nuomonės tarp lietuviškų veiksnių". Tokiu būdu Eltos leidėjai tas tariamas derybas pateikė kaip faktą.

Vėliau Eltos Informacijose buvo paskelbta, kad "žinia apie Ministerio B. K. Balučio, Lietuvos Atstovo Londone, tariamąjį dalyvavimą šios derybose yra be pagrindo". Tokiu "atitaisymu" Eltos Informacijų leidėjai sustiprino jų sukeltą įspūdį, kad derybos tikrai įvyko, tik be p. Balučio.

Tam tikri mūsų laikraščiai šituos Eltos Informacijų manevrus panaudojo puolimams prieš mane ir visuomenės klaidinimui bei kurstymui. Jie ne tik pakartojo Eltos Informacijų platinamą prasimanymą, bet jį sutirštino piktais komentarais ir tvirtinimais apie tariamas mano derybas su lenkais, konferencijas, susitarimus ir apie tai, kad neva aš pavedęs "savo londoniškiams talkininkams tartis su S. Mikolaičiko įgaliotiniu prof. Kotu".

Šiuo pareiškiu, jog visos šitos žinios neatitinka tikrenybės ir yra pramanytos.

Aš nesu vedęs su lenkais nei slaptų, nei kitokių derybų ar pasitarimų, nei Romoje, nei Londone. Lygiu būdu nesu niekam pavedęs tartis su p. Mikolaičiko ar kita kuria lenkų grupe. Generolo Anderso atsilankymas pas mane Romoj buvo mandagumo vizitas. Tokį pat mandagumo pobūdį turėjo mano revizitas jam Londone ir mano atsilankymas pas tenykščius lenkų veikėjus.

Tų mano susitikimų metu nebuvo kalbėta nė apie susitarimą su lenkais, kurį 1947 metais preliminariai pasirašė Londone VLIKas ir kurį aš savo laiku pasmerkiau kaip nesuderinamą su Lietuvos interesais.

Nei Eltos Informacijų leidėjai, nei puolę mane laikraščiai nebuvo atsiklausę manęs, kurios rūšies buvo mano susitikimai su lenkais. Nepatikrintą ir pramanytą gandą jie panaudojo kaip pretekstą šmeižtų kampanijai. Toks elgesys priverčia susimąstyti kiekvieną, kam rūpi mūsų spaudos prestižas ir viešojo gyvenimo moralė. Spaudos uždavinys yra teikti tikras žinias ir teigiamai formuoti viešąją nuomonę, tai yra tarnauti teisybei. Taip elgiasi rimti lietuvių laikraščiai; taip elgiasi ir, pav., "New York Times" ar "Osservatore Romano", kurie nespekuliuoja nepatikrintais gandais ir nepanaudoja jų šmeižto kampanijoms varyti.

Šia proga tenka pastebėti, kad civilizuotame pasaulyje spaudos melas ir šmeižtas įžeidžia ne tuos asmenis, prieš kuriuos jis nukreiptas, bet pirmiausiai skaitytojus laikraščių melą ir šmeižtą platinančių.

STASYS LOZORAITIS.
Lietuvos Diplomatijos Šefas.

Kiti apie mus

Tuo metu, kai, kai kurie mūsų tautiečiai, priimdami JAV pilietybę, stengiasi nulietuvinti ne tik savo vardus, bet ir pavardes suamerikonina, kuo stebisi net patys amerikiečiai, — tai matyti ir priešingų reiškinių. Štai amerikiečių telegramų agentūra AP 1954.XII. 10. paskelbė iš Wichitos Falls žinią, kurią įsidėjo ir kai kurie amerikiečių laikraščiai, kad Victor Kuhl savo pavardę įstatymiškai pakeitė į "Vytautas Edvardas Kulikauskas".

Šveicarų dienr. "Neue Zuericher Zeitung" Nr. 314-54 plačiai aprašė buv. Estijos vyr. galvos dr. H. Maee pranešimą Šveicarijoje, suruoštą "Tėvynės Sąjungos" nariams Zueriche. Prelegentas papasakojo pats matęs savo tėvynėje komunistų įvykdytą perversmą, kur jie naudojosi ta pačia schema, kaip ir Hitleris, kaip visą "savanoriško įsijungimo į Sov. Sąjungą" komediją Estijoje pravedė Zdanovas, taip panašiais metodais ji buvo pravesta Lietuvoje bei Latvijoje. Smulkiai nupasakojęs Pabaltijo sovietinimą, pranešėjas reiškė mintį, kad reikėjo pasekti suomių pavyzdžiu. Tauta, kaip pažymi "NZZ", kuri yra tvirtai iš vidaus nusistačiusi prieš komunizmą, gali savo laisvę išsaugoti.

*

"Heimatstimme" Nr. 10-1954, vienos grįžusios vokietės atsiminimuose, pavadintuose "Tarp Klaipėdos ir Šešupės", rašoma apie ankstesnę padėtį krašte ir lietuvių partizanų veiklą. Ir ji pati sutikusi jų ginkluotų: vieni buvo apsitaisę lietuvių karių uniforma, kiti — šaulių, treti — vilkėjo vokiečių apdaru. Jie sakėsi esą iš "Lietuvių išlaisvinimo armijos". Grįžusioji papasakojo, kaip partizanai, padarę savo teismą už išdavimą ir nekaltųjų įskundimą, Šakių apylinkėje pakorė ūkininką, Kasperavičių. Prie jo krūtinės buvo prisegtas raščiukas: "Aš esu išdavikas". Pakartąjį jo giminės ir bolševikai norėjo labai iškilmingai palaidoti. Karstą, apdengę raudona gelumbe, pasiryžo gabenti į Slavikus, bet pakeliui miške laidotuvių palydą užpoulė partizanai. Įvyko susišaudymas, per kurį liko gyvi tik 3 palydovai. Dingo ir pats Kasperavičiaus lavonas. Paskiau, po kokios savaitės laiko, pasirodė didelis būrys enkavėdistų, kurie tardė visus ūkininkus; kai kurie iš jų buvo tiesiog suimami vietoje ir išvežami. Kas nepasižadėjo "bendradarbiauti" — to nepaleisdavo. Repatrianto "pastabose" aprašomos vokiečių nuotaikos tarp lietuvių, kurių adresu pasakoma daug šiltų žodžių. Lietuviškai pavaizduotos net ir kai kurios dainelės, kaip pvz. skirtoji apdainuoti nacių ir bolševikų draugystei: "Dvi birbynės — vienas tonas, čia Berlynas, ten — Maskva. Vienas raudonas kaip šėtonas, kitas rudas kaip šuva!"...

*

JAV leidžiama "Latvija" pranešė apie atbėgusius iš Lietuvos Bakaną ir Mironą, pabrėždamas, kad jie bėgo negalėdami pakęsti toliau komunistų teroro ir kad atvykę suteikė daug vertingos medžiagos apie tikrąją padėtį Lietuvoje. Madride leidžiamas žurnalas "Oriente" rugsėjo numeryje išsamiame Jose Cieker straipsnyje "Kova už teritorijas centro Europoje" gana objektyviai nušviečia Klaipėdos ir Vilniaus problemas ir su jomis susijusius įvykius. Tame pačiame numeryje įdėtas Dzidros Rozytės straipsnis apie Lietuvą, pavadintas "Septyni šimtai metų tautinio vieningumo"; jame duotas Lietuvos istorijos vaizdas.

*

"Schwabacher Tageblatt" ir Erlanger Tageblatt" paskelbė iš Helsinkio pranešimus, kad Pabaltijy padėtis tikrai "dar vis tebėra nenormali". Tas žinias patvirtino latvių pabėgėliai, kuriems pavyko pro geležinę uždangą prasimušti į Suomiją. Jie papasakojo, kaip Motiejaus bažnyčioje Rygoje prie altoriaus įvykusios smarkios kautynės su granatomis ir automatais. Dalis partizanų buvusi nukauta vietoje, kita dalis patekusi į nelaisvę, o tik nedideliam skaičiui pavykę prasimušti. Klebonas Peteris už tai buvo išsiųstas į Sibirą. Pabėgusieji, laikraščių žiniomis, teigia, kad Latvijos , Estijos ir Lietuvos miškuose dar vis tebeveikia partizanai, o Sovietų kariai Pabaltijo valstybes vadina "Baltijos karo lauku". Vasarą į Pabaltiją buvo permesti didesni Sovietų aviacijos daliniai. Pačioje Rygoje sovietinė aviacija sustiprinta keturiomis grupėmis. Vienai iš jų pavesta sekti Baltijos jūrą, kad niekas iš latvių negalėtų per jų pasprukti į Švediją; be to, Pabaltijo erdvėj Sovietai visose didesnėse bazėse laiko parašiutininkų dalinius. Tačiau pastaruoju metu taip pat porai latvių vistiek pavyko pasprukti, nors ir skirtingais keliais, į laisvę.

SOVIETINĖ KRONIKA

KĄ KURIA BOLŠEVIKINIAI DAILININKAI

Okup. Lietuvoj dailininkai kuria tik tai, ką jiems nurodo partija. Štai, Krukaitė ir Sutkus sukūrė didžiulę "Tarybinę šeimą", kuri skirta Vilniuje Komjaunimo gatvėje esančios civil. aktų įstaigos biurui puošti. Dailininkai Nardašinskis, Chvolecas ir Rozentalis bagiė 12 peisažų ir natiurmortų Vilniaus viešbučiui. Kita didelė tapytojų grupė ruošia 23 paveikslus kino teatrams. Skulptorių grupė, vadovaujama Vaivados, paruošė dviejų skulptūrinių figūrų ir dviejų bareljefų eskizus naujiems kolūkinių kadrų ruošimo kombinato rūmams. Visa eilė kūrinių paskirta Vilniaus revoliuciniam muziejui. Kaunietis L. Žuklys kuria skulptūrinę grupę "Darbininkas ir valstietis 1905 m. revoliucijoje". Tapytojas Gudaitis baigė drobę "Žemės reformma Lietuvoje 1940 m.", o Banaitis — tuos pačius metus vaizduojantį paveikslą "Tarybinės armijos sutikimas Kaune". Į muziejų perduota Sergiejevičiaus kompozicija "Darbininkų streikas Kaune 1925 m.". Kiti iš dailininkų "pabuvoję kaime tarybinėse komandiruotėse", sukūrė visą eilę nurodytąja bolševikine tematika darbų. Iš jų bolševikų spauda kaip geresniuosius pažymi R. Kalpoko tapybos darbus "Kombainas laukuose" ir "Kūlimas tarybiniame ūkyje", Petravičiaus paveikslą "Kolūkiečiai sodina cukrinius runkelius" ir kt. Išgirti taip pat A. Žmuidzinavičiaus , S. Grečiovo, Ant. Gudaičio peizažai. "Kolūkinė tematika" sukurta taip pat grafikos, skulptūros ir taikomosios dailės darbų, iš kurių atžymėti J. Kėdainio — "Kolūkio laukuose", Valentinaitės plakatas "Į kolūkį", Lozoraitės skulptūra "Statybininkė", O. Lipeikaitės skulptūra "Žvejas", F. Daukanto skulptūrinė grupė "Vaikai mokosi", Petro Sergiejevičiaus paveikslas "Kauno bedarbių demonstracija 1925 metais" etc.

LIETUVIAI SPORTININKAI TURI GINTI OKUPANTŲ SPORTINĘ GARBĘ

Nesenai Vilniaus radijas pasigyrė visa eile lietuvių sportininkų, kurie, įtraukti į įvairias sovietines rinktines, turi ginti ne Lietuvos garbę, bet įvairiose sporto šakose okupantų spalvas. Iš jų buvo sužymėti į Sov. Sąjungos rinktines įtraukti krepšininkai St. Butautas, St. Stonkus, Alg. Laucėnas, boksininkas A. Sočikas ir sunkiaatletis Aug. Novikovas, fechtuotojas J. Udra, stalo tenisininkai A. Saunoris, V. Dzindziliauskas, V. Variakojis, R. Paškevičius, I. Žilevičiūtė, B. Valaitienė, irklininkai V. Barinta, S. Jakelaitytė, futbolininkas Vl. Pučkus. Jie, dalyvaudami įvairiose rinktinėse ir gindami "plačiosios tėvynės sportinę garbę", turėjo susitikimų Lenkijos, Vengrijos, Bulgarijos, Vokietijos, Kinijos, Švedijos, Italijos aikštynuose ir salėse, o krepšininkai — rungėsi su Bulgarijos, Šiaurės korėjos ir Prancūzijos komandomis.

SOTUS IR APSIRENGĘS BŪDAMAS ATSIMINK VARGSTANČIUS BROLIUS VOKIETIJOJE.

MŪSŲ PASTOGĖ

Sydnėjus

ATVYKO DAIL. V. RATAS

Prieš pa tNaujus Metus iš Pertho (W.A.) į Sydnėjų persikėlė gyventi dail. Vaclovas Ratas — Rataiskis su žmona Regina ir dukra Ramona. Dail. Ratas yra žinomas grafikas, suruošęs eilę savo darbų parodų Lietuvoje, Vokietijoje ir Perthe. Australijoje jo darbai labai gerai įvertinti kritikų ir savo parodomis yra daug prisidėjęs Lietuvos vardui garsinti. Pereitais metais ALB Krašto Valdybos suruoštoje Australijoje gyvenančių lietuvių dailininkų darbų parodoje matėme keletą Rato grafikos darbų prisiųstų iš Pertho. Vakarų Australijos sostinėje dail. V. Ratas dirbo keramikos įmonėje dekoratorium, o jo žmona Kauno Teatro balerina R. Drazdauskaitė, su to paties teatro balerina Čiunoviene, vadovavo baleto studijai. Dail. Ratui ir šeimai linkime sėkmingai įsikurti Sydnėjuje. Šiuo metu dail. Rato šeima yra apsigyvenusi Belmorėje, Cibulskių namuose. (k)

INŽINIERIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKMAS

Šiomis dienomis Yagoonoj įvyko Inžinierių ir Architektų Draugijos Sydnėjaus skyriaus susirinkimas. Aptarti einamieji reikalai ir perinkta valdyba, kurią sudaro B. Daukus, I. Jonikis ir V. Bukevičius. Po susirinkimo vyko laisvas pokalbis prie arbatos stiklo.

Džiugu pažymėti, kad į Draugiją įstojo 3 nauji nariai: inžinieriai Jarambauskas, Sabulis ir Juškevičius.

Yra dar lietuvių inžinierių, kurie nepriklauso Draugijai ir pasiūlius įsirašyti, atsako: "O ką jūs man duosit? Užtenka man, kad aš priklausau pas australus".

Ką gi? Inžinierių Draugija nieko negali iduoti, tik gali pasiūlyti tarpusavio bendradarbiavimą ir lietuvišką žurnalą "Technikos žodis".

BD

GRAŽIAI SUTIKO NAUJUS METUS

Sambūris Šviesa Sydnėjaus sk. suruoštas Naujų Metų sutikimas pasižymėjo gerai paruošta programa. Dail. Alg. Šimkūno perskaitytos Sydnėjaus lietuvių aktualijos — linkėjimai ir sveikinimai — buvo tikro ir nuosaikaus humoro, juoko audrą sukėlusios, žiežerbėlės. N.M. sutikime dalyvavo Sambūrio nariai ir jų svečiai. N. Metus sutinkant sveikinimo žodį tarė Šviesos pirm. J. Kedys.

●

Sydnėjaus Lietuvių Sporto Klubas Kovas savo tradicinį Naujų Metų sutikimą — balių suruošė ir šiemet.

Balius įvyko jau įprastoje "State Ballroom" salėje, kuri yra nors ir nedidelė, bet gana ištaiginga.

Programą gražiai išpildė svečias solistas D. Vildovas. Daugelis sydnėjiškių jo puikų bilsą išgirdo pirmą kartą ir gal neklysiu sakydamas, puikiausią balsą Australijos lietuvių tarpe. Jo dalinas publika palydėjo karštais plojimais ir svečias nors ir prateses programą, sunkiai galėjo palikti sceną.

Žiangiant į Naujuosius Metus, svečius gražiai pasveikino klubo pirmininkas V. Šutas. Nauji Metai buvo sutikti Tautos Himnu.

Tenka pasidžiaugti, kad balius praėjo gražioje nuotaikoje. Visur buvo gera tvarka, nebuvo girtų, nebuvo nei triukšmo. Už visa tai, padėka mūsų sportininkams. (š)

LIETUVIŲ NAMŲ KLUBO TARYBOS POSĖDIS

Gruodžio 19 d. įvyko Sydnėjaus Lietuvių Namų—Klubo Tarybos posėdis, kurį atidaręs buv. komiteto pirm. V. Saudargas pakvietė pirmininkauti V. Šliogerį ir sekretoriauti Alg. Dudaitį. Pasiskirstyta pareigomis: Tarybos pirm. V. Šliogeris, vicepirm. R. Venclovas, I sekr. Dudaitis, II sekr. M. Petronis, iždin. S. Jarembauskas, propagandos vedėjas L. Karvelis, narys tech. statybos reikalams inž. B. Daukus.

Aptarti lėšų telkimo reikalai ir svarstyti būdai kaip greičiau savų namų įsigijimą paspartinti.

"KOVAS" ORGANIZUOJA ORINIO SEKCIJĄ

Sydnėjaus Lietuvių sporto Klubas Kovas organizuoja vyrų ir moterų orinio sekciją. Norintieji šioje sporto šakoje dalyvauti registruojasi pas Nijolę Gudeikaitę.

Greitu laiku "Kovas" numato suruošti didelę gegužinę su įdomia programa. Gegužinėn bus kviečiami visi Sydnėjaus lietuviai.

BALIUS ŠALPOS REIKALAMS

Sydnėjaus Lietuvių Šalpos Komitetas sausio 7 d. Trocadero salėje suruošė tradicinį balių šalpos reikalams. Atsilankė apie 200 žmonių. Programą išpildė Vilnonis, padainavęs ariją iš op. "Demonas" ir "Bernužėli nevesk pačios" Pianinu palydėjo Vilnonytė. Strauso valsą grakščiai pašoko Ir. Žilytė. ..

(z)

Ponams Paulinai ir Jonui KALVAIČIAMS
ir sūnums,
motinai, uošvei, senelei
Marijai Radziulienei
mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia
Garbaliauskai ir Arlauskai.

CABRAMATTOS APYLINKĖS VAJAUS REZULTATAI

ALB Cabramattos Apylinkės paskelbtojo aukų vajaus Vasario 16 gimnazijai, Tautos Fondui, likusiems Vokietijoje ligoniams šelpti ir knygų bibliotekai praturtinti, skelbiama šie rezultatai:

1) Surinkta grynais pinigais — £ 25.-

2) Knygų surinkta — 30 egz.

3) Drabužių ir avalynės surinkta — 4 maišai.

Surinktieji pinigai 1954 m. gruodžio mėn. išsiųsti Vokietijon. Pusė surinktųjų pinigų siunčiama Vasario 16 gimnazijos reikalams ir pusė likusiems Vokietijoje lietuviams ligoniams šelpti.

Iš surinktų daiktų 80% yra nauji arba labai gerame stovyje. Kapelionui kun. P. BUTKUI sutikus tarpininkauti, visi daiktai bus išsiųsti per australų šalpos Šv. Vincento Draugiją- CARITAS vardu Vokietijon. Ten jie bus išdalinti sergantiems lietuviams, arba atsidūrusiems sunkioje materialinėje padėtyje.

Cabramattos Apylinkės valdyba širdingai dėkoja visiems aukavusiems ir aktyviai prisidėjusiems prie taip, palyginti, gerų vajaus rezultatų. Įpatingas ačiū p. Bareikienei, p.p. Kazlauskų ir Rotcų šeimoms.

ALB Cabramattos Apylinkės Valdyba.

Geelongas

NAUJA LKF VALDYBA

Lietuvių Kultūros Fondo Geelongo sk. metiniame susirinkime gruodžio 19 d. išrinkta nauja skyriaus valdyba. Pasiskirsčius pareigomis pirmininku liko ilgametis LKF Geelongo sk. pirm. D. Paliuhs, sekr. A. Bladzevičius ir ižd. R. Norvydas.

MLB DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 19 d. įvykęs Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos metinis susirinkimas nutarė persiorganizuoti iš seniūnijos į skyrių. Išrinkta nauja sk. valdyba: Normantas, Mažylis, Skėrys.

EISMO NELAIMĖJE ŽUVO 2 TAUTIEČIAI

Gruodžio 11 d. smarkus lietus, slidus kelias ir blogas matomumas buvo priežastimi skaudžios eismo nelaimės, pareikalavusios dviejų mūsų tautiečių gyvybių.

Tą dieną atvykę iš Melbourno Bernotavičiai aplankyti savo bičiulių Šimaičių Geelonge, važiavo į miestą krautuvėn. Mašinai nuslydus smarkiai trenkta į stulpą. Priekyje sėdėjusi Šimaičių dukrelė Nina užmušta vietoje, melbourniškis Bernotavičius mirė po savaitės ligoninėje, Šimaičiui stiklai sužalojo viedą ir, be to, jis buvo stipriai sutrenktas. Mažiausiai nukentėjo užpakalinėje sėdynėje Bratanavičius.

Tai jau ketvirtoji eismo nelaimė Geelonge, išplėšusi iš mūsų tarpo keturis tautiečius.

A. Bladzevičius.

NEWCASTLIO LIETUVIAMS

(T.S. Gaidelio S.J. inform,)

Sekančios pamaldos Newcastlio ir apylinkės lietuviams bus laikomos š.m. sausio 23 d., 11.45 val. šv. Lauryno bažnyčioje, Brodmedove. Prieš mišias galima eiti išpažinties. Po pamaldų tikybos dėstymas ir kitos savaitgalio mokyklos pamokos.

Mielos močiutės netekus
KALVAIČIŲ ŠEIMĄ
giliai užjaučia ir kartu liūdi
Stefa Bogvilaitė.

Padėka

ALB Krašto Tarybos suvažiavimą uždarant, prezidiumo pirmininkas Ant. Mikaila pareiškė:

"Prie suvažiavimo ir jo programos įgyvendinimo prisidėjusiems, suvažiavimo vardu reiškiu padėką:

"ALB Melbourno Apylinkės Valdybai, Melbourno Soc. Globos Moterų Draugijai, Lietuvių Kultūros Fondo Australijos Valdybai, Melbourno liet. skautų Viktorijos — Tasmanijos Tuntui, privačia iniciatyva prisidėjusiems p.p. Povilui Baltučiui ir Leonui Baltrūnui bei kitiems Melbourno lietuviams.

"Gili padėka priklauso mūsų žodžio ir vaizdinio meno menininkams: Pulgiui Andriušiui, Vincui Kazokui, J. Mikštui, Kuncai-Kuncevičiui, A. Griciui, N. Daniušytei, D. Nasvytytei ir jos išraiškos šokių mokyklos mokinėms — išpildžiusiems literatūros ir išraiškos šokių vakaro progamą; solistams E. Rūkštelienei, P. Rūteniui, pianistei Mrs. Oldham, smuikininkui P. Matiukui — išpildžiusiems kamerinės muzikos koncerto programą; J. Baukui, A. Gabecui, E. Kepalaitei, V. Simankevičiui, V. Uoseneliu T. Zikarui ir A. Vaičaičiui — savo darbus išstačiusiems dailės darbų parodoje."

JAUNIME! NEAPVILK LIETUVOS

"Šviesos" suvažiavimas

Gruodžio 29 d. Melbourne įvyko Sambūrio Šviesa Australijos Regijono atstovų suvažiavimas.

Suvažiavimą atidarė Regijonalinės Valdybos narys Vyt. Doniela. Prazidiumo pirmininku buvo išrinktas J. Kalpokas, Melbourno skyriaus pirmininkas. Sekretoriavo V. Kochanauskas.

Iš Regijonalinės Valdybos ir skyrių pranešimų paaiškėjo, jog Sambūrio veikla Australijoje yra daugeliu atžvilgų sustiprėjusi. Neseniai įsisteigė Canberros skyrius. Narių skaičiumi Sambūris taip pat žymiai išsiplėtė. Trys skyriai (Sydnėjus, Melbournas ir Canberra) kas mėnesį rengia kultūrinio pobūdžio parengimus, kaip pvz. paskaitas, forumus, diskusinius vakarus, į kuriuos atsilanko ir nemaža svečių, tiek susidomėjusių paskaitomis, tiek norinčių susipažinti su Sambūrio pobūdžiu apskritai. Numatyta skyrių tinklą praplėsti. Regijonalinė Valdyba lieka Sydnėjuje ir ją sudaro vietinio skyriaus valdyba.

Didesnąją suvažiavimo dalį apėmė organizaciniai reikalai ir tolimesnės veiklos planai.

Suvažiavimo pabaigoje buvo priimta rezoliucija — atsišaukimas į jaunimą:

Jaunime! Visu nuogumu išryškėja tiesa, jog esi tautos ateitis. Atsikursiančioji Lietuva reikalaus ekonomistų, inžinierių, medicinos darbuotojų. Tarptautiniuose santykiuose Tėvynę privalės atstovauti politikai ir teisininkai. Tautos dvasiai palaikyti, puoselėti ir ugdyti reikės humanitarų.

Jaunime! Nedelsdamas skink kelią į mokslus. Teprabunda paslėptos galios Tėvynės ir asmens gerovei. Sąmoninga mintis tebūna charakteringa lietuvio žymė.

Jaunime! Neapvilk Lietuvos! Mokslo siekimas tebūna efektyvi priemonė iššaukianti jos prisikėlimą. (vd)

Lietuvių Teisininkų Draugijos Užsienyje Australijos Skyriaus pirmininką, mielą Kolegą
JONĄ KALVAITĮ IR ŠEIMĄ,
mylimai motinai, uošvei, močiutei mirus, nuoširdžiai užjaučia
Melbourno Seniūnijos Teisininkai.

Ponams J. ir K. MASLAUSKAMS,
tragiškai mirus dukrelei
Janetai — Marijai,
giliai užjaučia ir kartu liūdi
ALB Hobarto Apylinkės Valdyba ir
Hobarto Lietuviai.

POSĖDŽIAVO MLB DRAUGIJOS ATSTOVAI

Gruodžio 28 d., įvyko Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos atstovų posėdis, kuriame dalyvavo Centro Valdybos nariai, Sydnėjus, Melbourno, Adelaidės ir Geelongo skyrių atstovai. Dėl laiko stokos suvažiavimo darbotvarkė turėjo būti sutrumpinta ir daugelis svarbių klausimų tebuvo tik prabėgomis paliesta.

Prezidiuman išrinkus dr. Didžį, Pocių ir Giedraitytę, pirmininkavo Pocius, sekretoriavo Giedraitytė. Centro Valdybos ir Melbourno skyriaus veiklos apžvalgą padarė A. Krausas: buvo dedama pastangų veiklą plėsti, steigiant naujus skyrius ir pritraukiant daugiau narių, nes MLB Draugijos tikslas yra išplėsti akciją, siekiant suteikti moralinės ir materialinės paramos mažalietuviams, kovojanties dėl lietuvybės išlaikymo ir Didžiosios bei Mažosios Lietuvos vienalytiškumo. Veikla buvusi sėkmingesnė ir susidomėjimas buvęs didesnis, kol Mažosios Lietuvos Tarybos atstovai nejėjo į VLIKą ir Vykdomąją Tarybą. Dabar gi susidomėjimas Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos veikla bendruomenėje atslūgęs.

Melbourno skyrius platinęs laikraštį "Keleivis", rinkęs aukas Vydūno Fondui.

Adelaidės sk. atstovas Lukošiūnas nurodė, kad Adelaidės skyrius stovįs ant likvidacijos slenksčio. Priežastis—nepritarimas Simonaitčio ir Gelžinio politikai VLIKe. Skyrius buvęs gausus nariais ir anksčiau rodęs gyvą veiklą. Geelongo atst. Normantas savo pranešime nurodė panašias priežastis, turėjusias įtakos skyriaus veiklos silpnėjimui. Iš seniūnijos persiorganizuota į skyrių. Sydnėjaus skyriaus pranešimą padarė Kalakonis: suruoštas Klaipėdos prisijungimo prie Lietuvos minėjimas buvęs įspūdingas, susirinkimai esti su programa ir bendra kavute. Skyrius turi apie 60 narių. Mažalietuvių laikraščiui "Keleivis" surinkta per £60 "Keleivio" prenumerata sėkmingai platinama. Surinkta aukų ir Vydūno Fondui.

Į naująją Centro Valdybą, kuri eina ir Melbourno sk. valdybos pareigas, išrinkti dr. Didžys, Pocius ir Giedraitytė; kandidatai: Normantas ir Mažylis. Centro Kontrolės Komisijos pareigos pavesta Sydnėjaus sk. kontrolės komisijai.

Nutarta kreiptis į Mažosios Lietuvos atstovus VLIKe ir Vykdomojoj Taryboj, atkreipiant jų dėmesį į Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos nuotaikas ir paprašyti peržiūrėti savo politiką. Buvo nuomonių, kad gal tikslinga būtų keisti draugijos pavadinimą.

Nutarta dėti visas pastangas, kad propagandiniai bandymai iš vokiečių pusės Mažąją Lietuvą priskirti prie Vokietijos, būtų tinkamai atremti ir Mažosios Lietuvos broliams suteikta reikalingos paramos. (j)

Mieli broliai ir sesers!

1955 Naujųjų Metų proga Lietuvos Kariumenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos Centro Valdyba s v e i k i n a visame pasaulyje išsiskaidžiusius karius ir jų šeimas: Kūrėjus-Savanorius, Vyties Kryžiaus Kavalierius, Lietuvos Laisvės Kovų Invalidus, Ramovėnus ir kitus buvusius Lietuvos Kariuomenės karius, Šaulius, Dariaus ir Girėno Posto Legijonierius Brooklyne ir Chicagoje, lietuvius Korėjos karo veteranus, o ypatingai Lietuvos Miškų Brolius ir Seseris, ant Lietuvos Nepriklausomybės aukuro dabar dedančius didžiausias aukas, — nuoširdžiai linkėdama nepalūžti sunkioje kovoje už Lietuvos laisvę.

Jau 14 metų, kaip mūsų tėvynėje tėvai, broliai, seserys ir visi tautiečiai kenčia tokią raudonųjų okupantų vergiją, kokios nežino pasaulio istorija. Mes, laisvojo pasaulio gyventojai, negalime būti pasyvūs tokios tautos tragedijos akyvaizdoje, o ypač tie, kurie už tėvynės laisvę kovojome. Stiprėkime dvasioje, būkime vieningi kovoje.

Tikėkime, kad ir mūsų Lietuvos vadavimo veiksniai paliks tarpusavio ginčus, susitars bendrai veikti ir visas jėgas paskirs Lietuvos laisvės atgavimo kovai. Šitokio susipratimo bei vieningumo iš mūsų visų laukia pavergtoji tėvynė. Tėvynės šauksmas turi mus visus suvienyti.

Vienas kitam palinkėkime, kad 1955 metai būtų lemtingi, raudonasis komunizmas būtų sunaikintas ir mūsų tėvynė išvaduota. Atrodo, kad valanda artėja. Būkime pasiruošę.

Valio laisva ir nepriklausoma Lietuva!

Pirmininkas J. Lupinaitis,
Vice-pirm. dr. K. Gudaitis,
Sekretorius A. Juodka.
Nariai V. Rekus ir J. Grybauskas.

PRANEŠIMAI

Naujai išrinktoji Sydnėjaus Lietuvių Namų Taryba kviečia visus tautiečius prisidėti prie greitesnio savo lietuviškų namų įsigijimo.

Namų įstatai jau priimti, yra padėtas teisinis pagrindas ir dabar belieka svarbiausias dalykas, tai pinigai.

Kas dar pilnai nesumokėjo pasižadėtų pinigų, prašomas tai padaryta neatidėliojant, o kas dar išviso nepasirašė pasižadėjimo — pasirašyti ir pradėti mokėti pinigus.

Tautiečių patogumui žemiau nurodyti Tarybos nariai ir ALB apylinkių valdybų nariai yra įgalioti priimti pinigus ir teikti informacijas. Kam kur patogiau, prašomas ten ir mokėti.

Kas gi norėtų siųsti pinigus per paštą — juos reikia siųsti pagal "Money Order" arba čekius iždininko vardu: Mr. S. Jarembauskas, 28 Pomeroy St., Homebush.

Nesulaukiant ilgiau pinigus apmokant arba atsiunčiant paštu, Tarybos nariai yra pasiryžę net asmeniniai aplankyti tokius savo tautiečius, nes norima namų reikalą pagaliau išjudinti ir eiti prie konkretaus darbo.

Tenelieka nė vieno darbingo lietuvio, kuris neprisidėtų pinigais prie mūsų lietuviško židinio įsigijimo.

Pinigams rinkti yra įgalioti šie asmenys:

Batūra Kazimieras, 43 Railway St., Petersham; Cininas Nikas, 97 Boyd St., Cabramatta; Daukus Balys, 273 Cooper Rd., Yagoona; Doniela Vytautas, 54 Morris St., Regents Park; Dudaitis Algirdas, 1 Water St., Cabramatta; Grosas Povilas, 35 Kingston Av., Mortlake; Jarembauskas Stepas, 28 Pomeroy St., Homebush; Karvelis Leonardas, 27 Prairie Vale Rd., Bankstown; Karitonas Jonas, 178 Auburn Rd., Regents Park; Kalakauskas Jurgis, Lot 47 Mazarin St., Herne Bay; Kolakauskas Emilijonas, 32 Cornwall Rd., Auburn; Petronis Mykolas, 3 Robert St., Canterbury; Saudargas Vaclovas, 100 Green Point Rd., Como; Sipavičius Feliksas, 10 Peel St., Kirribilli; Šliogeris Vaclovas, 17 Belmore Av., Belmore; Venclovas Romualdas, 9 Lemnos St., Homebush.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMŲ TARYBA.

— ★ —

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO MINĖJIMAS

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija jau trečią sykį Sydnėjuje surengia Klaipėdos Krašto atvadavimo minėjimą. Šiais metais minėjimas įvyks reikšmingąją sausio 15 d. (šeštadienį) 7 val. vak. Milsons Pointe (Ennis Rd. 12-14). Paskaitą skaitys Klaipėdos vadavimo — sukilimo dalyvis Kutka. Menėje dalyje dalyvaus naujų, Sydnėjuje dar nepasireiškusių asmenų.

Minėjiman kviečiami dalyvauti visi Klaipėdos vaduotojai, kada nors Klaipėdos krašte gyvenę, visi, kam Mažoji Lietuva, jūra ir lietuviškosios žemės rūpi, visi mūsų draugijos nariai ir jų svečiai. Taip pat maloniai laukiami mūsų draugijon įstoti norintieji tautiečiai.

MLB Draugijos
Sydnėjaus Sk. Valdyba.

— ★ —

ŠVIESOS IŠKYLA

Sausio 16 d., sekmadienį, Sambūrio Šviesa Sydnėjaus sk. rengia iškylą į daugeliui jau žinomą Georges upės pakrantę prie Casullos.

Programoje plaukimo lenktynės, orinis, kvadratas ir kiti žaidimai.

Renkamasi Liverpoolio geležstoties perone 10 val. 40 min. ryte. Iš ten bendrai važiuosime į Casullą.

Geležinkelio bilietą pirkti iš karto iki Casullos.

Sambūrio nariai ir prijaučiantieji kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Skyriaus Valdyba.

Europietis specialistas optikas
Pritaiko Jūsų akims ir parduoda visų rūšių akinius.
Darbo valandos kasdien 9-18 val., šeštad. 9-13 val.
OPTO
Optical Service
9th Floor, 109 Swanston St., Melb. C.I. Telef. Centr. 1819
Priešais Melbourno Town Hall.

ALB BANKSTOWNO APYLINKĖS VALDYBOS RUOŠIAMAS
ŠOKIŲ VAKARAS
įvyks š.m. sausio mėn. 15 d. (šeštadienį)
FRIENDLY SOCIETIES HALL, BANKSTOWNE, MEREDITH ST.
Pradžia 7 v.v. Veiks bufetas. Gera muzika.